

POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI

Nr. 2 (264)

15. jaanuaril 1927 a.

VII. aastakäik

REKLAAMI KESK-
KORRAHOLDUS

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas " 500.—
 veerandaastas " 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Mk. 800.—
 poolaastas " 400.—
 veerandaastas " 200.—

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 " " 2000.—	1/8 " " 500.—
1/3 " " 1350.—	1/16 " " 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Aadressi muutmine 30 mk.

Üksik number maksab Mk. 25.—
 Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti pangaga Tallinna osak. nr. 543.

Sisu: 1) A. Kann, Politseivõimude osavõtt eeluurimisest. 2) H. Vaev, Veel surmanuhtlusest. 3) Mõnd otsitavate nimekirjade kontroleerimisest. 4) Dr. Schlanbusch, Võitlus keelatud kauplemise vastu uimastavate mürkidega. 5) R. Lehova, Tänavvõitlusest. 6) Elukutselistest kuritegijatest. 7) Ametlik osa. 8) Kuulutused.

Politseivõimude osavõtt eeluurimisest.

Aleksander Kann.
(Lõpp.)

3.

Politseiametnikud kuuluvad valitsuse täidesaatvate organite hulka, kelle peale niihästi Kr. Kp. S. § 252 kui ka 253 ettenähtud korras juurdluse toimetamise teel on pandud kohustus valvata selle järele, et valmivate kuritegude vastu võidelda, avalikuks teha kordasaadetud kuritegusid ja tõkkeabinõusid tarvitusele võtta kuritegijate kõrvalehoidumise suhtes karistusest. Selles mõttes on politsei tegevus tihedalt seotud kohtuvõimude tegevusega.

Sellepärast peavad politseivõimud: 1) jalamaid kuriteo kohta teateid andma kohtuvõimudele; 2) hoolsalt selle järele valvama, et kuriteo jäljed säiliks, viivitamata abinõusid tarvitusele võtma, et süüdlasi avalikuks teha ja võimalust mööda

neid kinni pidada; 3) asuma esialgsele juurdlusele, mida kiirelt ja asjatundlikult tuleb teha, kusjuures ainult olulise külje peale tuleb pöörata tähelepanu; 4) juurdluse saatma alluvuse järele ja samal ajal tööd jätkama, käies kohtuvõimude juhtnõuade järele.

Sellest selgub, et politsei tegevus peab niisugune olema, et ükski kuritöö jälgimata ja avalikuks tegemata ning asi kohtuvõimudele ei jääks üle andmata. Samuti tuleb väga teraselt silmas pidada, et seaduslikku korda ei rikutaks juurdluse alal, eraisikute huvid samal ajal võimalust mööda vähem riivataks ning ametniku tegevus kuidagi ilmaaegu ei kutsuks survet esile. Nad peavad kaebusi võtma vastu niihästi öösel kui päeval ning kae-

busi ja juurdlusti kohtuvõimudele edasi saatma, olgu kaebused suulised või kirjalikud (Kr. Kp. S. §§ 303 ja 306).

Juurdlust toimetatakse tagaotsimiste, suuliste järelepärimiste ja salajase valve teel. Teadete kogumisel sündmuse kohta ei või avalikkuse ette kanda nende otsarvet ja põhjust ja kogutud andmeid avaldada üldse kellelegi, välja arvatud need ametlikud isikud, kes vahenditult on huvitatud kuriteo avalikukstegemisest. Need andmed kirjutatakse alla selle ametniku poolt, kes neid kogub, mille kohta tehakse üldine akt allika näitamisega, kust need saadud. Mingisuguseid allkirju isikutelt, kellelt teated saadud, ei ole vaja, välja arvatud juurdlust toimetava ametniku allkiri. Juhtumustel, kus asi kiire iseloomuga, peavad politseiametnikud, nagu allpool näeme, kohtu-uurija aset täitma, järelevaatusi, ülekuulamisi, läbiotsimisi, võtanguid ja kahtluse all oleva isiku suhtes isegi tõkkeabinõusid tarvitama. Eriti on nad kohustatud ülekuulata isikute suhtes viisakad ja tagasihoidlikud olema, ilma et surveabinõusid tarvitaksid, meeles pidades, et Nuhtluse Seaduse § 345 põhjal nad võivad langeda raske karistuse alla, mis kahtlusaluste piinamise juures isegi võib lõppeda sunnitööga.

Toimetades juurdlust kuritegude puhul seisavad politseiametnikud vahenditult prokurööri või ta abide käsutada, nõutades tarbekorral neilt selgitavaid näpunäiteid, teades, et nad hooletuse korral isegi kohtu alla võivad sattuda (Kr. Kp. S. § 53, §§ 485—488).

Tõkkeabinõude suhtes on politseiametnikul tähtsad funktsioonid täita. Tal on õigus tarvitusele võtta tõkkeabinõusid kuni vahii alla võtmiseni juhustel, mis loetletud Kr. Kp. S. § 257. Tõkkeabinõusid peab politsei tarvitusele võtma järgmistel juhtumistel: 1) kui kahtlusalune on kuriteo pealt tabatud ehk kohe peale selle kordasaatmist; 2) kui kuriteo läbi kannatanu või pealtnägijad otsekohe näitavad isiku peale, kes on kuritegija; 3) kui kahtlusaluse suhtes või tema elupaigas on leitud ilmsed kuritööjäljed; 4) kui esemed, mis näitavad, et kuritöö korda saadatud, on kahtlusaluse omad või on tema juurest leitud; 5) kui ta katset on teinud põgeneda või on põgenemisel tabatud ja 6) kui kahtlusalusel puudub kindel elukoht (Kr. Kp. S. § 257). Kui süüdlane hoidub kõrvale või on redus, siis tarvis ta üles otsida (Vene sen. sel. 1884. a. nr. 22).

Kuna politsei võib vahii alla võtta § 257

loetletud juhustel, siis peab arvama, et ta ka nõrgemaid tõkkeabinõusid, mis Kr. Kp. S. § 416 loetletud, võib tarvitusele võtta, olgugi, et selle juures mõne juristi poolt kahtlust on avaldatud.

Nende kohuste ja õiguste kõrval on aga politsei tegevus juurdlustel maksva veneaegse seaduse järele piiratud. Nii ei tohi ta majades (elukorterites) läbiotsimisi toime panna ja võtanguid (выемка) teha, kuita kohtu-uurijat ei asenda. Asendab ta aga Kr. Kp. S. § 258 põhjal kohtu-uurijat, siis on tal õigus toimetada kõiki neid eeluurimise toiminguid, mida ei saa edasi lükata, ja siis võib ta ka läbiotsimisi toimetada, võtanguid (выемка), paiklisi ülevaatusi teha jne., kuid kahtlusaluste ja tunnistajate vormaliseid ülekuulamisi politsei ei toimetata, välja arvatud juhused, kui on karta, et tunnistajad või kahtlusalused võivad kohtu-uurija tulekuni ära surra (§ 258 ja Vene senati üldkogu otsus 1885. a. nr. 18).

Kui politsei toimib K. K. S. § 258 põhjal, siis peab ta tarvitusele võtma kõik need reeglid, mis eeluurimisel maksivad. Näiteks, asitõenduste suhtes peab tegutsema K. K. S. §§ 371—373 ettenähtud korra järele; tuleb eraldi märkida ja tähelepanu juhtida sellele, et politsei ei tohi asitõendusi kahtlusaluse kätte hoiule anda (V. S. S. 1892. nr. 8), asitõendusi peab hoiule andma usaldusväärilistele naabritele või vahii juure panema, kui seda nõuab asitõenduse alalhoid (näiteks, surnukeha, millel vägivalla tunnemärgid). Edasi on politseil siis (§ 258 järele) õigus kohale kutsuda asjatundjaid, tunnistajaid jne. ja neid mitteilmumise eest trahvida.

Kui kohtu-uurija kuriteo kohale ilmunud, annab politsei asja toimetuse temale üle ja lõpetab oma tegevuse. Ta täidab peale selle veel ainult üksikuid kohtu-uurija näpunäidetel antud ülesandeid. Samal ajal puudub tal igasugune õigus paralleelselt kohtu-uurijaga asja selgitada. Prokurööri saabumine ei katkesta aga politsei juurdluste toimetamist; prokurör võib ainult politsei juurdluste toimetamist juhtida.

4.

Niisugune on kord, mis väljendub Kr. Kp. Sead. § 258.

Nimelt seletab K. K. S. § 258 järgmist: „Neil juhtumustel, kui politsei satub korda-

saadetava või juba kordasaadetud kuriteo peale, samuti ka siis, kui enne kohtu-uurija saabumist sündmuse kohale, kuriteo jäljed võiksid hävineda, asendab politsei kohtu-uurijat kõigis eeluurimistoimingutes, mis edasilükkamatud: nagu järelvaatustes, kindeldamistes (освидетельствование), läbiotsimistes ja võtangutes (выемка); kuid vormaliseid ülekuulamisi niihästi süüaluste kui ka tunnistajate suhtes politsei ei toimetata, olgu siis, et keegi neist osutub raskesti haigeks ja tekib kartus, et ta ära sureb kohtu-uurija tulekuni.

Vene senat omakorda seletab, et juurd-luse toimetamisel peetakse silmas §§ 254, 258 ja 259, mis üksi ei luba tunnistajaid välja kutsuda ülekuulamiseks, vaid ümberpöörduvalt keelab isegi ära vormaliseid ülekuulamisi. Kr. Kp. S. § 216, mille alusel § 254 kokku seatud, väljendab otsekohe, et politsei ei tohi enese juure nõuda neid, kellelt ta kasulikke teateid arvab saada (Ven. sen. seletus 1888. a. nr. 3). Seletused, mis politseile antud, võivad võrreldud saada kohtu-uurijale antud omadega ainult sel juhul, kui politsei neid nõutades on kohtu-uurijat asendanud § 258 korras, kusjuures silmas peetakse neid vormaliste, mis kindlustavad tunnistaja ülekuulamise korrapärasust (Ven. sen. selet. 1868. nr. 191; 1873 nr. 483).

Edasi seletatakse: politsei poolt Kr. Kp. S. §§ 315—320 järele kokkuseatud ülevaastuste protokollidel, kui karta, et kuriteo jäljed võivad hävineda enne kohtu-uurija saabumist, on sama tähendus kui kohtu-uurijate omadel (Ven. sen. sel. 1868. nr. 49; 1870. a. nr. 87).

Mis puutub politsei juurdluste avaldamis-esse kohtus, siis on see võimalik, kui nad § 258 korras kokku seatud (Vene sen. sel. 1870. a. nr. 87, 1870. a. nr. 686, 1871. a. nr. 12, 1871. a. nr. 261, 1874. a. nr. 194). Ei ole politseiametnik kohtu-uurijat asendanud, siis ei saa kuidagi politsei juurdlusi avaldada kohtu istungil. Sellest üldreeglist on erandi teinud veneaegne kohtupraktika mis lubab ülevaastuse akti (акт осмотра), mis arsti kokku seatud politsei juurdluste toimetusel, avaldada, olgugi, et kindlaks ei ole tehtud, et politsei juurdlust § 258 korras toimetanud (Vene sen. sel. 1889. a. nr. 1098). Sellega ühenduses peab tähendama, et ülevaastuse protokollid, mis kokku seatud § 258 korras, võib siiski avaldada ainult neis osades, millised ei sisalda tunnistajate seletusi.

Kuid Kr. Kp. S. § 258 lubab politsei ülevaastust toimetada kuni kohtu-uurija saa-

bumiseni; peale seda võtab uurija asja politseiametnikult üle ja viimane täidab ainult kohtu-uurija ülesandeid teadete kogumisel.

Tekib küsimus, kas meil sellest korrast peetakse kinni?

Peab vastama, et sellest korrast politsei juurdluste toimetamise alal vähe hoolitakse. Sest praegu kuulavad politseivõimud ikka tunnistajaid üle, toimetavad läbiotsimisi, teevad paiklisi ülevaastusi jne., ilma et sellekohastes aktides seletaksid, et kõik need puhteeluurimistoimingud on hädatarvilised ja et niisugused asjad sünnivad Kr. K. Sead § 258 korras. Praegu maksev kord ei ole sellepärast küllalt seaduslik ja võib tekitada raskusi kohtuasutustele. Kuid alguses oli juba tähendatud, et veneaegne seadus politsei juurdluste kohta eeluurimisel on vene olude kohaselt tekkinud ja meie politsei, talitades mitte just seaduse raamides, on teinud häid juurdlusti. Ta juurdlustes vastavad meie oludele, seda enam, et politsei sagedasti kuriteo ilmsikstegemisel ei ole vähem energiline kui kohtu-uurija.

Kui asi nii on, siis tuleks sanktsioneerida valitsevat korda seadusandlisel teel, lubada politseivõimusi täitsa seaduse piirides talitada, ilma et tal karta tuleks oma kasuliku tegevuse pärast juurdlemise alal. Sellega väheneks kohtu-uurijate töö ja nende arv, seda enam, et nad sagedasti kordavad oma eeluurimiste toimingutes sedasama, mis politseiametnikud ees teinud. Sest need kes kriminaal-süüteo akte lugenud, teavad väga hästi, kui sarnased on kohtu-uurija ja politsei tunnistajate ülekuulamised jne. Seega tehes üsna tarvilikku tööd, juureldes põhjalikult kuritööd siis, kui ta alles veel värske, kui kuritegija ennast veel ettevalmistadagi pole jõudnud valeseletustele, talitab politsei maksva olukorra tõttu siiski mitte-seaduspäraselt. Kui kord politsei tegevus eeluurimise alal sanktsioneeritakse, siis tekib täitsa otstarbekohane küsimus, mis jaoks veel kohtu-uurijad? Neid võiks, nagu alguses tähendasin, järk-järgult ära kaotada.

5.

Meil on nagu unustatud Ajutise Valitsuse poolt 20. jaan. 1919. a. vastuvõetud seadus („R T.“ nr. 5 — 1919. a.), mille järele prokuratuuril õigus on politseilise juurdluste põhjal, kui see juurdlust küllalt täielik on, süüdistusakti kokku seada,

ilma et oleks vaja asja eeluurimiseks kohtu-uurija kätte saata.

Sellele seadusele on juure lisatud märkus, et Kr. Kp. S. § 249 muudetakse niipalju, kui ta sellele Eesti Ajutise Valitsuse seadusele vastu käib. Kuna Kr. Kp. S. § 249 ainult politsei kaasabist kohtu-uurijatele kõneleb, siis selgub, et veneaegne kord ikkagi on üldiselt maksev.

Eesti Ajut. Valitsuse poolt 20. jaanuaril 1919. a. vastuvõetud seadus nr. 13 („R.T.“ nr. 5 — 1919.) lausub nimelt järgmist: „Kui asjaolud juba miilitsa (politsei, A. K.) protokollide põhjal on selgitatud, siis seab kohtuprokurör ehk tema abi nimetatud protokollil põhjal süüdistusakti kokku ka nende kuritegude kohta, mis esimesel astmel rahukogu alla kuuluvad, ilma et oleks tarvis asja eeluurimiseks kohtu-uurija kätte saata.“

Sellel seadusel on suur põhimõtteline tähendus: 1) sanktsioneeritakse sellega kaudselt meil Eestis tarvitusele võetud politsei juurdluse toimetamiskord, mis, nagu ülal mainitud, täiesti seaduse nõuetega ei käi kokku; 2) tunnustatakse selle seadusega ametlikult seda asjaolu, et miilitsa poolt toimetatud juurdlused väärivad usaldust (meie miilits oli 1919. aastal hoopis ettevalmistamatu, ei saa võrrelda praeguse kriminaal- või välispolitseiga) ja 3) ta muudab veneaegset kohtupraktikat, mille järele politsei juurdlusel ülekuulatud tunnistajate seletusi ei olnud võimalik kohtus avaldada ja mille tagajärjel tuli ikka kohtusse välja kutsuda seda politseinikku, kes oli juurdluse toimetanud seks, et teda üle kuulata siis, kui seda nõuab asjaolude selgitamine.

Nagu juba seletatud, maksab siamaani praktika, et kohtus võib avaldada ainult neid politsei juurdluse toiminguid, mis on tehtud Kr. Kp. S. § 258 põhjal ja peale selle avaldatakse veel see juurdluse material, mis on seotud riikliste huvide rikkumisega, sest sellaste juurdluste peale vaadatakse, kui süüdistusakti peale. Kuid peale Eesti Ajutise Valitsuse poolt vastuvõetud seaduse oleks oodata võinud, et politsei juurdlusel saadud ja kogutud andmeid hakatakse avaldada ilma sellekohase politseiniku väljakutsumata ja paljusis asjus piiratakse kohtu-uurijate tegevus. Kui nüüd tunnustada, et politsei juurdluse materjali võimalik on avaldada ja politseinik, kes oma juurdluse kuriteo kordasaatmise järele otsekohe on toime pannud, s. o. tema värske materjaliga on opereerinud, siis ei ole vaja teda ilmaaegu välja kutsuda.

Riik võidaks selle läbi materjaalselt, sest politseinikkude kui tunnistajate väljakutsumise kulud (sõidurahad) kaoksid ära. Sest tõepoolest, kui õigeks võtta, et ülalmainitud Eesti Ajut. Valitsuse seadus 20. jaanuarist 1919. a. lubaks politseid tunnistajaid üle kuulata ja üldse kõiki juurdluse teel saadud materjale kohtus avaldada, siis kaoks tarve igakord politseinikke kohtusse kutsuda, ja riigi väljaminekud väheneksid.

Arusaadav on, et 20. jaan. 1919. a. seaduse järele kohtus harutusele olevais asjus võiks ainult neis asjus politsei juurdlusel ülekuulatud tunnistajate seletusi avaldada, kes prokuröri poolt kohtusse kutsutud ja samal ajal seaduslikkudel põhjustel ei ole saanud ilmuda.

Nagu sellest selgub, on meie senine praktika Ajut. Valitsuse seadusega kõigutatud. Ka on veneaegne praktika kõigutatud seadustega, mis avaldatud käskotsuste suhtes („Riigi Teataja“ 20. jaanuarist 1919. a.) ja Ajut. Valitsuse 6. sept. 1920. a. seadusega („Riigi Teataja“ nr. 147/148 — 1920. a. nr. 309), mille põhjal rahukohtunik võib kohtu käskotsuse teha politsei juurdluse põhjal, tunnistajaid välja kutsumata.

Teiselt poolt peab tähendama, et 20. jaan. 1919. a. sead. („Riigi Teat.“ nr. 5 — 1919) on segane ja puudulik, millega vast seletatav, et teda ei kohaldata. Sellest seadusest on näha, et politsei poolt Kr. Kp. S. §§ 252 ja 253 korras toimetatud juurdlused lähevad vahenditult prokuröri kätte kohtu-uurijale saatmata. Ka käib see Ajut. Valitsuse 20. jaanuari 1919. a. seadus Kr. Kp. S. § 255 vastu, olgugi et see maksev on.

Nimelt lausub § 255: „Toimepandud juurdluse annab politsei kohtu-uurijale edasi, kellele pärastpoole teatab täiendavad teated, mis selles asjas kogutud. Andes kohtu-uurijale juurdluse üle, kannab politsei sellest prokuröri või ta abile ette.“

Seda vastolu peaks lahendama. Kuidas lahendada, kas nii, et 20. jaan. 1919. a. sead.nõue käib ainult niisuguste juurdluste kohta, mis toimetatud § 258 korras, mille järele aga politseil õigus puudub vormalseid tunnistajate ülekuulamise toime panna, või nii, et Ajutine Valitsus, seda seadust välja andes, ei ole K. K. S. § 255 silmaski pidanud? Edasi peab arvama, et Ajut. Valitsuse seadus käib ka vastu K. K. S. §§ 254 ja 258. Krim. Kp. Sead. § 254 järele võib politsei juurdlust toimetada otsingute (розыскъ) ja suuliste ning sala-

jaste järelepärimiste kaudu, ilma et võtan-
guid (выемки) ja läbiotsimisi majades (elu-
korterites) toime paneb, kuna § 258 järele
asendades kohtu-uurijat, tal niisugused
õigused ei puudu, aga tunnistajate vor-
maalne ülekuulamine puudub tal ilmtingi-
mata. Kui aga arvesse võtta, et Ajut. Val-
itsuse poolt 20. jaan. 1919. a. seadus poli-
itseile õiguse annab juurdlust toimetada,
siis peab eeldama, et see õigus on laie-
mas ulatuses mõeldav, sest muidu ei saaks
rahukogu üldse otsust teha, s. o. peab ar-
vama, et politseil õigus on paiklisi ülevaa-
tusi teha, tunnistajaid üle kuulata jne. ja
rahukogul õigus on avaldada prokuröri

poolt kohtusse kutsutud tunnistajate sele-
tusi, kui need kohtusse ei ilmunud, mis aga
praegu maksva korraga vastolus.

Kuna küsimus küllalt selge ei ole ja
ometi, nagu tähendat., politsei korralikke
iuurdlusi toimetab, siis tuleks kaalumisele
võtta, kas ei saa politsei tegevuspiirkonda
juurdlemise alal laiendada; ühtlasi tuleks
aga kõike seda täpselt seadusandlisel
teel sanktsioneerida ja küsimus üles võtta
kohtu-uurijate instituudi järk-järgult kao-
tamise kohta ja kaitse osavõttu võimalda-
da eeluurimisest, mis enam objektiivsust
ja asjalikkust võimaldaks.

Veel surmanuhtlusest.

Hans Vaev.

Uue kriminaalseadustiku eelnõus on
kõige raskemate kuritegude eest karistu-
sena ette nähtud surmanuhtlus. Miks
selle vastu mõnelt poolt humaansuse ni-
mel püütakse vaielda, ei ole hästi aru-
saadav. Kõige lähemast minevikust on
kõigil veel meeles röövmõrtsukas Põrm,
kes sunnitöölt põgenedes kohe rööv-
mõrtsukatöö pani toime, siis, edasi min-
nes, revolvriga ähvardades, sundis põl-
lutöökooli õpilast, noort neidu, metsa mi-
nema, metsas röövitud kasukad maha
laotas ja siis neiu palvetest hoolimata
tema ära vägistab ja lõpuks ahastusest
nuuksuva tütarlapse maha lasi, et temal,
Põrmul, julgem oleks elada. Siis läks
Põrm Lätimaale, kus viimaks tabati ühe
röövtöö pealt. Oleks suur ülekohus, kui
Põrmule, selle asemel, et teda surma-
nuhtlusega karistada, veel uut istumist
määrata, kust tema esimesel võimalusel
jällegi põgeneks, et uusi kuritegusid toi-
me panna. Moraal ei keela, vaid nõuab
isegi, et ülekohut peab vääriliselt karis-
tatama. Kui humaansusest nii aru saada,
et sarnaste kuritegijate hävitamine pole
inimlik, siis loogiliselt ei ole meil ka
õigust hullu koera ehk kiskjat metsalist
maha lasta. Kõige humaansem oleks ku-
ritegijat üldse karistamata jätta. Aga ka
enesekaitse õigus on nii üksikul inimesel
kui ka ühiskonnal. Kallaletungijat võib
ja peab hävitama. Täiesti ekslik on ar-
vamine, et surmanuhtlus ei mõju heidu-
tavalt. Juba meie oma riigi kestvusel
on võimalik olnud tähele panna, et sõja-
seaduse ajal sünnib raskeid kuritegusid
tunduvalt vähem, kuna sõjaseaduse kao-

tamisega näitab kohe nende arv tõusu.
Lugu on üldse nii, et riik, kes oma vas-
taste vastu ei ole küllalt karm, on hal-
vasti kindlustatud. Kõige julmamate ku-
ritegijate vastu surmanuhtluse mittetar-
vitamine vähendab valitsusvõimu autori-
teeti kodanikkude silmis ja võib arvami-
sele viia, et kuritegijaid tuleb oma käega
karistada. Võiks juhtuda, et Põrmu poolt
vägistatud ja tapetud neiu isa, vend või
peigmees, teades, et rõimar oma teo eest
saab ainult kinniistumist, omas õigusta-
tud vihas surmaks Põrmu. Neid ei
päästa siis ükski asi karistusest, mis on
ette nähtud tapmise eest hingelise liigu-
tuse või ärrituse tagajärjel, aga, võib
olla, koguni karistusest ettekatsetud
tapmise eest, sest vannutatud meeste
kohus puudub meil, olgugi, et rahva sü-
dametunnistuse järele oleks pidanud sar-
nase surmamise toimijat õigeks mõist-
ma. Tõsi küll, valitsus võib süüdimõiste-
tule kas täieliselt või osaliselt armu-
andmise kohus ise võib oma äranäge-
mise järele sarnase ettepanekuga valit-
suse ees esineda, kuid siiski armuand-
mise ja õigeksmõistmise vahel on ikka
vaks vahet. Et vannutatud meeste kohtu
läbi rahva südametunnistus paremini
väljenduks kui ilma temata, selle vastu
on vist raske vaielda. Kui meie prae-
gust kuritegevuse vastu võitlemist vaad-
elda, siis paistab mõnikord, nagu ei
oleks see küllalt tõsine. Inimene, kes
raske kuritöö toime pannud, mõistetakse
kõigest mõneks aastaks sunnitööle, mida
ta tõsiselt ei võtagi, vaid ootab igasugu-
seid amnestiaid. Nori teisega riidu, pista

siis parajal hetkel „enesekaitseks“ te- male puss rindu ja sa saad 2½ a. van- giroodu, kusjuures ka eeluurimise ail viibimise aeg arvesse võetakse. 1—1½ aasta pärast, arvates sest silmapilgust, mil politsei teda tabas, vabastatakse „hea ülespidamise“ eest enne tähtaega vangimajast. Nüüd on küll veel 1—1½ aastat politsei valve all olia, aga see ei sega sugugi. Kui ta saabki selle aja jook- sul 2—3 korda riisu, joomise või ähvar- damise pärast karistatud, ega vangimajja ikka tagasi ei saadeta. Sarnane karistamisviis on põhjuseks, et kurite- gude arv alatasa kasvab, ja mitte sõda, millest suurem hulk kuritegijaid polegi osa võtnud. Pussitamised ei kao enne;

kui nende eest aastat 8—10 sunnitööle ei mõisteta. Inimese elu ja tervis peab oiaema püha ja puutumatu ja nende vastu patustajatega ei peaks naljatama. Ana- loogiline lugu on vargustega. Varas, kes kümnekond vargust on toime pannud, saab karistuste koostamisel ainult üks aasta vangistust, et pärast uuesti seda täiendatud teadmistega oma musta äri ajamisele asuda. Kuritegijatele peaks tõ- sisemaid karistusi määratama. Elukutse- liste varastele — pikaajalisi vangistusi: kuritegijame, kes oma käe ligemise elu või tervise järele sirutanud või naister- ahva au riisunud — surmanuhtlus. See ainult kindlustaks kodanikkude julge- olekut.

Mõnd otsitavate nimekirjade kontroleerimisest.

Möödaläinud aasta maikuus saadeti maal asuvatele konstaablitele nimestik isikute üle, kes olid üleriikliselt otsitavad 31. det- sembril 1925. aastal. Nimestikuga oli kaa- sas juhatuskiri otsitavate isikute nimestiku tarvitamise kohta. Tähendatud juhatus- kirja § 3 täitmiseks ruttas iga konstaabel võrdlema vallavalitsuses peetavat elan- nikkude nimekirja otsitavate nimes- tikuga. Samuti kontroleeriti ka kuni se'leajani ilmunud 1926. a. alatud isikute otsimised. Võrdlemisel saavutati tagajär- gi. Otsitavaid leiti ja nendega toimetati vastavalt otsimiskirjade nõuetele. Teh- tud võrdluse tagajärgede üle esitas kons- taabel komissarile nõutava ettekande ja lahkus vallavalitsusest rahulise südamega, teades, et tähendatud päeval oli tehtud n. n. suur puhastustöö: rajoonis elavaid ja vallavalitsuses registreeritud otsitavaid isikuid läks korda paljastada.

Juhatuskirja § 6 nõuetel tuleb konstaablil peale esimest võrdlust vähemalt kord iga kahe nädala sees vallavalitsuses võr- relda isikute nimekirja, kes peale eelmist võrdlust on asunud valda elama. Alguses võrreldi kõiki vallaelanikke ja nüüd kahe- nädalaste vaheaegade järele iga uut juure- tulijat, mille tagajärjel registreeritud ko- danikkude hulgas avalikuks tegemata ot- sitavaid ei tohiks olla. Kahjuks näitab aga tegelik elu vastupidist. Toon selleks väikse näite.

X.-nimeline isik elab T. linnas. Ta va- hetab oma elukohta. Reisib alguses ko- dumaal ühest kohast teise, peatub paar kuud V. linnas ja asub lõpuks elama K.

alevisse. Kohalik konstaabel võrdleb juu- retulnud X.-i otsitavate nimekirjadega ja, leides, et X. tagaotsitav ei ole, jätab X.-i registreerimiskaardi rahulikult alevivalit- suse aadressilaua kasti. T. linnas aga jäi X.-il mingisugune riigimaks tasumata. Nõudmine saadetakse politsei jaoskonda võla sissenõudmiseks. K.-v. rändab pere- meest otsides ühest jaoskonnast teise. V. linna aadressilaua ametnik teatab, et X. on välja registreeritud „maale, teadmata ku- hu“. K.-v. saadetakse ka X.-i päritolevu- se kohta tema sugulaste ja tuttavate kaudu otsitava elukoha selgitamiseks, kuid vii- mane jääb leidmatuks. Lõpuks alustab nõudja asutus X.-i kohta üleriikiist otsi- mist. Otsimiskiri jõuab 3—4 kuu pärast peale X.-i elama asumist K. alevisse, ra- jooni konstaabli kätte. Konstaabel ei mä- leta, et otsitav 3—4 kuud tagasi on tema rajooni elama asunud. Saadud otsimis- kirjaga kontroleerib konstaabel jällegi vii- maseid juuretulijaid ja esitab komissarile ettekande, et otsitavaid tema rajooni ela- ma ei ole asunud. Möödub veel mõni aeg ja siis tuleb avalikuks, et otsitav X. elab K. rajoonis ning koguni juba kauemat aega. Konstaablilt nõutakse seletust. Viimane õiendab tekkinud väärnähtuse, kuid asja- olu jääb püsima: „konstaabel on esitanud oma ülemusele ebaõigeid teateid otsita- vate kohta“. On aga süütegu avalikuks tehtud, järgneb sellele ka vastav karistus.

Et kirjeldatud pahe ei korduks, tuleks konstaablil, igakordsel kontroleerimisel peale juhatuskirja § 6 teostamist, võrrelda valla elanikkude nimekirja peale eelmist

kontroleerimist saadud otsimiskirjadega. Sarnane põhjalik kontroleerimine on möödapääsematu, kui soovime eelpooltoodud näite kordumisest hoiduda. Iga töö nõuab aga teatud aega ja see asjaolu on siin takistuseks. Vaatame lähemalt tegelikkude kontroleerimist. Siin toimib muidugi iga otsija iseseisvalt nõnda, kuidas see kohasem ja vähem aega nõuab. Üldine pilt tegevusest oleks vahest järgmine: Näiteks, peale viimast kontroleerimist on alevisse ehk valda tulnud juure 20 inimest. Laotame nende registreerimislehed lauale ja võrdleme neid esmalt üldnimestikuga. Peab tähendama, et siin ei ole suurt aja raiskamist. Nimestik on kokku seatud tähestiku järjekorras ja see asjaolu on suureks hõlbustuseks. Edasi kontroleerime juuretunud 1926. a. otsitavate nimekirjadega. Siin tuleb piinliku hoolega tähendatud aasta otsimiskirjad läbi vaadata ja võrrelda iga nime laual olevate registreerimiskaartidega. Tähendatud töö nõuab eelmisest märksa rohkem aega, sest iga nimekirjal on oma tähestiku järjekord. Kuni käesoleva ajani saadud 1926. a. otsimiskirja viimane number oli 188 ja otsitavate järjekorra number 6868, seega ikka kaunis suur kogu. Lõpuks tuleks kontroleerimisele vallas elavate kodanikkude nimed otsitavate nimekirjadega, mis saadud peale eelmist kontroleerimist. Elab, näiteks, vallas 3000 inimest ja keskmine otsitavate arv kahe nädala kohta on 286, peab tunnustama, et nende nimede kontroleerimine võtab jällegi tublisti aega. Kokkuvõetult jätkuks siin terveks päevaks tööd. Kui aga vallavalitsusest oleme sunnitud peale kantselei tööaega lahkuma, tuleb järgmisel päeval alatud kontroleerimist lõpetada.

Siin ei või tähele panemata jätta asjaolu, et sageli ei saa konstaabel alatud tööd katkestamata lõpule viia, sest ettetulevad juhtumised sunnivad tööd pooleli jätma ja vahepeal kiire iseloomuga juurdusi toimetama. Üldiselt võiks konstateerida, et otsitavate jälgimine nõuab konstaablilt hulga tööaega, mille rohkusega viimane üldse ei saa kiidelda.

Olen kaugel mõttest, et konstaableid tuleks vabastada otsitavate jälgimisest. Tähendatud toiming on üldtähtsusega ja üks politsei otsekohestest ülesannetest. Järjekult tuleb siin ka konstaablitel kõik jõud ja oskus tegevusse panna, et iga otsitav saaks leitud kiires korras. Meie elame praegu n. n. töölihtsustamise ajajärgul ja seega seisame küsimuse ees, kas ei oleks võimalik ka otsitavate isikute nimekirjade kontroleerimisel kergendusi teha? Üheks abinõuks võiks siin olla otsimistoimkonna kaasabi, kes võimalikult sagedamini valmistas ja välja saadaks otsitavate tähestikke. Ennemalt on tähestikud ilmunud iga aasta kohta, kuid soovitav oleks, et need lühema aja järele ilmuks. Möödunud 1926. a. tähestiku ilmumine on juba praegu hädatarvilik. Tähestikkude saamisel kontroleeriks konstaabel perioodiliselt kõiki elanikke vallas ja see ei oleks sugugi nii raske, kui seda praeguste nimekirjade järele teha. Tähestiku järele muutub soodsamaks ka praeguses korras juuretunud isikute kontroleerimine. Et tähestiku kokkuseadmine ka teatavat aega nõuab, on küllalt arusaadav, kuid ta vähendab märksa otsijate tööd ja kergendab otsitavate leidmist, mis seega tasub valmistamise töö mitmekordselt. Otsija.

Võitlus keelatud kauplemise vastu uimastavate mürkidega.

Dr. Schlanbusch, Hamburgi kriminaalpolitsei juhataja.

(Lõpp.)

Seadusandlus võimaldab politseile sarnast võitlust energiliselt läbi viia. On ju üldiselt teada, et tehti katseid juba XIX aastajal (enne ja peale n. n. oopiumisõda 1840.—1842. a.) oopiumiga kauplemise küsimust lahendada rahvusvahelisel teel. Esialgu ei läinud küll korda seda küsimust lahendada, seda takistasid mitmesugused finantshuvid oopiumi monopolide näol. Kuid siis, kui finantshuvid nihkusid ikka enam ja enam tahaplaanile, läks korda Ameerika Ühisriikidel uuesti

küsimust päevakorrale asetada, et oopiumi probleem saaks lahendatud rahvusvahelisel teel. See algatus ei jäänud tagajärjeta. 1912. aastal peeti Haagis rahvusvaheline oopiumi konverents, mille tulemuseks osutus rahvusvaheline oopiumi konventsioon (n. n. I. O. C.), millele alla kirjutas ka Saksamaa, olgugi, et seda konventsiooni esialgu veel ei ratifitseeritud. Ratifitseerimine Saksamaa poolt sündis ühes Versailles rahulepingu ratifitseerimisega (järelvalve oopiumi kon-

ventsiooni tingimuste täitmise üle on rahvasteliidu peale pandud: art. 23. rahvasteliidu põhimäärustes näeb sarnast rahvasteliidu ülesannet ette). Riikidele, milliste poolt konventsioon ratifitseeriti, tehti sellejuures kohuseks hiljemalt aasta jooksul välja anda seadusi, mis ette nähtud konventsioonis ja milliste abil saab teostada konventsiooni eesmärgi. Vastav saksa seadus (seadus rahvusvahelise oopiumi konventsiooni määruste elluviimiseks ehk lühidalt „oopiumi seadus“). võeti vastu 30. detsembril 1920. aastal. Kui aga järgmistel aastatel selgus, et uimastavate mürkide kurjasti tarvitamine alatasa suureneb, pandi maksma terve rida uusi kitsendavaid määrusi ning karmimaid karistusi: need on ette nähtud 21. märtsi 1924. a. seaduses ning selle seaduse elluviimise määrustes 5. juunist 1924. a. Lähemalt ei kavatse mina peatuda tähendatud seaduste ja määruste juures. Tahan ainult tähelepanu sellele juhtida, et seadustes on ette nähtud kõik need uimastavad mürgid, mis meie ajal inimeste poolt tarvitatakse, kusjuures see asjaolu osa ei mängi, kas on uimastavad mürgid võltsitud või mitte. Iga isik, kes tahab ühel või teisel kujul kauplemise või valmistamise jne. mõttes tegemist teha uimastavate mürkidega, peab omale muretsema vastava loa; riigi tervishoiuametile on ülesandeks tehtud erilist kontrolli pidada nende ettevõtete üle, kus on olemas uimastavaid mürke. Praegu maksva korra järele võib uimastavate mürkide müümine sündida ainult arstlikeks otstarbeks — ainult sarnane kauplemine on lubatud, kuna iga sugune teine kauplemisviis on kõvasti keelatud; seaduste vastu eksijaid ähvardab karm karistus, muu seas ka kauplemise loa äravõtmine, uimastavate mürkide konfiskeerimine jne. Kõigis tsiviiliseeritud riikides maksab praegu samasugune ehk umbes samasugune kord, nagu Saksamaal, välja arvatud mõned üksikud riigid, kus aga on oodata lähemal ajal analoogilise korra maksimahakamist. Kui sellele veel juure lisada tõsiasja, et rahvasteliidu juures olev vastav komisjon vahetpidamata tegutseb kõige energiaga selles suunas, et seadused ja määrused, mis käsivad keelatud kauplemist uimastavate mürkidega, saaksid kõvendatud ning vastavad karistused suurendatud, siis peab ütleva, et kõik seadusalsused on olemas intensiivse

võitluse pidamiseks keelatud kauplemise vastu uimastavate mürkidega.

Küsimus on — kuidas seda võitlust tagajärjerikkalt läbi viia? Minu arvates on selge, et meie sihile ei jõua selle läbi, et meie ainult võitleme väikeste kaubitsejate vastu, kes müüvad oma kaupa enam või vähem kahtlastes lokaalides, kus käivad lõbunaised ja -mehed, ja väikeste tarvitajate vastu, kes enam ei suuda vastu panna oma ebavoorusele. See palju jõudu ja vaeva nõudev võitlus ei saa anda senini suuremaid tagajärgi, kui pole suudetud paraliseerida rahvusvaheliste uimastavate mürkide salakaubavedajate tegevust — sest salakaubavedu muretseb turule tarvitaminevat kaupa. Kuid on arusaadav, et niisuguseid tagajärgi ei või saavutada mõni üksik riik, ka sel juhtumisel mitte, kui sel riigil on käsutada kõige pareni kriminaalpolitsei maailmas. Tingimata tarvilik on politseiasutuste rahvusvaheline koostööamine, solidaarne töö tegemine ühiste põhimõtete alusel. Minule näib sellepärast, et võitlus keelatud kauplemise vastu uimastavate mürkidega kuulub nende ülesannete hulka, milliste teostamiseks rahvusvaheline kriminaalpolitseiline komisjon on juba palju vaeva näinud ja sellele tänuvääriliselt tõsiselt tähelepanu pööranud. Kui minule lubatakse teha mõningaid ettepanekuid kõne all oleva võitluse paremaks läbiviimiseks rahvusvahelises ulatuses, siis tahaksin kriipsutada alla järgmist.

1. Eeltingimuseks edurikkale rahvusvahelisele koostööamisele on võitluse panemine keelatud kauplemise vastu uimastavate mürkidega igalpool kriminaalpolitsei peale. Mõnes kohas allub uimastavate mürkide tarvitamise vastu võitlemine veel tervishoiu politseile, mis aga pole õige, seda peab meele pidama, et ainult kriminaalpolitsei suudab siin midagi tõsisemat ära teha, pidades silmas tema kasutada olevaid moodsaid tehnilisi abinõusid ja tema vilumust kuritegevuse vastu võitlemisel. Sellejuures on iseenesest mõistetav, et kriminaalpolitsei peab jääma ka neis asjus kontakti tervishoiuasutustega, millede ülesandeks peaks olema, nagu ülal tähendatud, järelvalve asutuste üle, kus on olemas uimastavaid mürke.

2. Igas riigis, mis on ratifitseerinud rahvusvahelist oopiumi konventsiooni, pannakse ühe politseiasutuse peale uimastavate mürkide asjad, see asutus

oleks siis keskasutuseks vastavas riigis. Selle keskasutuse ülesandeks on muu seas rahvusvaheliste mürkidekauplejate näopiltide ja näpujälgede kogumine, samuti ka üldse materjali kogumine, mis olemas vastava riigi ametivõimudel uimastavate mürkidega kauplemise kohta. Keskkohad peaksid oma vahel alalist ühendust ning annaksid üksteisele andmeid ja materjali, mis ühenduses rahvusvahelise uimastavate mürkidega kauplemisega.

3. Mingisuguses rahvusvahelises üldises aegkirjas — küsimuse alla võiks tulla rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni poolt väljaantav, tähendatud komisjoni häälekandja „Internationale öffentliche Sicherheit“ — antakse teada kõik, mis tähtis võitluses uimastavate mürkidega kauplemise vastu.

4. Lõpuks näib mulle tähtis olevat nende kriminaalpolitsei asutuste esitajate konverentsi kokkukutsumine, kes kõige elavamalt huvi tunnevad rahvusvahelise keelatud kauplemise vastu uimastavate mürkidega. Euroopas tuleksid, minu arvates, kõne alla järgmiste linnade kriminaalpolitsei asutused: Kopenhaagen, Ham-

burg, Rotterdam, Amsterdam, Antwerpen ning Marseille. Et võitlus rahvusvahelise uimastavate mürkidega kauplemise vastu on uus politsei ülesanne, siis oleks tähtis, et suuremate sadamalinnade politseiesitajad tuleksid kokku ja harutaksid läbi küsimuse, kuidas kõige paremini võidelda ühiste jõududega pahe vastu.

See oleks esialgu kõik, mida mina soovitaksin ette võtta. Olen kindel, et loetletud ettepanekute elluviimisega olukord tunduvalt paraneb, samuti tean, kui rahvusvaheline kriminaalpolitseiline komisjon asjaajamise tähendatud küsimuses oma peale võtab, siis palju on võidetud rahvuste tervislike seisukorra ja avaliku julgeoleku mõttes. Praegu on rahvusvaheline salakaubitsemine uimastavate mürkidega alles lapsekingis, vaatamata tema ulatusele, praegu on selle vastu võitlemine veel võimalik võrdlemisi väikeste abinõudega. Hoolitsegem selle eest, et see salakaubitsemine saaks paraliseeritud enne, kui ta on suutnud kindlalt organiseeruda, sest siis tõusevad tema vastu võitlemise raskused, mitmekordseks.

Tänavvõitlusest.

R. Lehova.

(Järg.)

Ühistegevuse printsiip. Kui tahame mõnd rasket asja paigast liigutada, siis peame kõik jõud rakendama korraga ja juhtima teatud suunas. Nii on ka võitluses. Kavatsedes lüüa vastast, peab hoolitsema ühistegevuse suhtes: 1) löökosade ühistegevuse aja suhtes, 2) eesmärgi suhtes, 3) väelike koostöö suhtes (politsei, kaitseliit ja sõjaväe osad peavad töötama kontaktis).

Meie ajal, eriti tänavvõitluses, peab see printsiip olema põhjalikult selge igale ühele ja seks on tarvis, et kõik lööküksuste juhatajad püüavad iseseisvalt saavutada ühistegevust. Selleks peavad 1) kõik juhid omama lajalise silmaringi, peavad oskama õieti hinnata ümbrust ja olukorda, omama initsiatiivi, külmaverd ja püsivust ning peavad oskama õieti talitada antud ümbruses; 2) juhid peavad omama kindla tahtmise saavutada üldist võitu ja ei tohi piirduda osaliste võitudega; 3) juhid peavad alaliste harjutustega harjutama oskust rea-

geerida ühise tegevuse peale; 4) vanemad juhid peavad selgitama noorematele ülesande tähtsust ja otstarvet. Nooremad juhid selgitavad ülesande meeskondadele. Kui tegevuse ülesanne kõigile osavõtjatele teada, siis on tegutsemine kiirem ja eesmärgi saavutamine palju kindlam.

Üldjuht annab üldiseid direktiive. Väiksemate üksuste juhid viivad ülesandeid täide vastavalt olukorrale. Sellejuures ei tohi kunagi väikeste üksuste initsiatiivi piirata, vaid neid peab õpetama iseseisvalt tegutsema.

Taktika ülesanne on näidata, kuidas vaenlast lüüa. Tekib küsimus, milline eesmärk on sõjalistel operatsioonidel? Mõned on arvamusel, et taktiliste operatsioonide eesmärk seisab vastase hävitamises. Prantsuse määrustik ütleb, et sõjaliste operatsioonide eesmärgiks on vastase materjaljõu desorganiseerimine. Seepärast ei ole tarvis vaenlast täielikult hävitada, vaid üks pool nõrkeb moraalselt ikkagi ja annab alla, võitlus peab

kestma vastase oma tahte alla painutamiseni.

Taktika ülesanne seisab selles, et näidata võitlusabinõusid, millistega võime väikese koosseisuga ja väik. kaotustega sundida vastast alla andma. Vastast oma tahte alla painutada võib: 1) suurte moraalsete vapustustega, 2) sünnitades vastase suuri materiaalseid kaotusi, 3) viisates väija vastast oma seisukohast; juhusel, kui vastane läheb üle teisele seisukohale, siis 4) takistada tema jõudude koondamist.

Taktika alused jagunevad 2 gruppi: 1) Taktika muutumatud alused, mis tugenevad nii inimese kui ka looduse omadustele; need jäävad ikka endisteks, s. o. nad ei muutu (nagu hirmutunne, väsimus jne.). Neid seadusi oskasid kasutada juba vanad rahvad, neid kasutatakse praegusel ajal ning nende põhjal tegutsetakse ka tulevikus. Neid seadusi nimetatakse taktikas printsiipideks.

2) Taktika muutuvad alused. Need põhjenevad peamiselt reivastusele, maastiku iseäraldustele ja lõpuks tehnika saavutustele. Praegusel ajal teeb tehnika suuri edusamme. Maailmasõja algul oli mõõduandev relv — püss, sõja lõpul etendasid domineerivat osa kuulipildujad, tankid, lennukid ja tugevam kõigest tugevatest sõjariistadest — mürkgaas.

Eriti suurt rõhku pannakse taktiliste printsiipide tähtsuse peale prantsuse ja saksa määrustikkudes.

Side ja sideloomine. Hästi ja õigel ajal organiseeritud side on tegutseval juhul esimese järgu tähtsusega. Side oma iseloomu poolest jaguneb kahte ossa: 1) sisemine side — see on terve organisatsiooni (politsei, kaitseliit, sõjavägi) ühine arusaamine ja ühine idee; 2) väline side — sideteenistus, varustatud mitmesuguste sideabinõudega, mis oleksid harilikud ja tehnilised. Täielik sideteenistus peab võimaldama teadete kogumist, üleandmist laiusesse ja sügavusse. Ta peab ulatuma eest tahapoole, tagant ettepoole ja risti üksuste vahel. Selleks kasutatakse igasuguseid sideabinõusid. Side peab olema alaline ja kindel, peab töötama vahetpidamata. Käskude ja aruannete edasitoimetamine sünnib ilma mingisuguse vahetalitusest alluvuse korras. Side korraldajaks on sideülem (politseis peaks sideülemana tegutsema igas prefektuuris kas abiprefekt või ko-

missar), kes asub organisatsiooni juhi juures (prefektuuris). Tema teeb kõigile allüksuste juhtidele (jsk. komissarid) korraldusi sidepidamises. Iga politseikomissar korraldab oma jaoskonnas sidet antud juhtnõuete järele, sideülema järelevalvel.

Sideülem peab täielikult tundma tegevuse rajooni, posti-telegraafi valitsusele alluvat sidevõrku, kohalikke telefoni-telegraafi liine. Tema peab teadma alluvate üksuste sideabinõude arvu, nende seisukorda, nende tegevuspiirkonda, nende teguvõimet. Sideülema kohus on kokku seada sidevõrk üksuses (prefektuuris), mis otstarbekohaselt ühendab tervet üksust kuni viimase meheni. Tema peab hoolitsema sideabinõude korrashoidmise eest; kui rikked tulevad ette, siis peab neid kõrvaldama (paranduse, uute sideabinõude soetamise teel). Sideülem peab sisse seadma häire-signaal võrgu, seda otstarbekohaselt korraldama, täiendama ja korras hoidma. Sideülem peab hoolitsema täieliku saladuse pidamise eest nii side kui ka häire alal.

Jaoskonna politseikomissar peab sideülemait saadud korralduste järgi sisse seadma sidevõrgu jaoskonnas ja peab korraldama sidet ülemusega ja teiste üksustega. Sidevõrk peab olema niivõrd tihe, et selle niidikesed ulatuvad iga üksikuni alluvatest ametnikkudest.

Sideülema kohus on luua ja pidada side abil ühendust teiste kaitseorganisatsioonidega. Et side ühendus ei katkeks, selle järele on kohustatud valvama sideülem ja jaoskondade politseikomissarid. Kui sidevõrgus mingisugused rikked tulevad ette, peab neid ajaviitmata kõrvaldatama. Novembri rahutuste ajal 1923. a. Hamburgis võitis politsei oma vastaseid just selle läbi, et tegutsemine viimse peensusteni oli läbi töötatud ja kindel kava kokku seadud. Eriti oli sidevõrk hästi organiseeritud. Hea side ja luure abiga olid Hamburgi politsei löökgruppide juhid korralikult informeeritud vastasest, mille tõttu neil võimalik oli kommunistide mässu lämmatada. Seepärast peab alati meele pidama, et sidevõimalusi on palju, nende käsitlemine oleneb olukorrast, üksuse ülema (sideülema) leidikkusest, püsivusest ning hädaohhtlikul momentel tema korraldusvõimest ja külmaverel-susest. (Järgneb.)

Elukutselistest kuritegijatest.

Huvitava nähtusena meie päevil võib konstateerida seda tõeasja, et pea kõikides kultuurriikides kibeasti ametis olakse nuhtlusseaduste parandamisega, täiendamistega ja isegi uute karistusseaduste loomisega, mis on rajatud teistele alustele kui senised ja kus maksuma taetakse panna uusi põhimõtteid. Peab ütleva, ei ole praegu vist ühtki teist õigusteaduse ala, kus teooria ja tegelik elu nii vähe on kooskõlas, kui kriminaalõiguses. Kõikide maade kriminaalstatistika näitab hirmuäratava selgusega, et nende kuritegijate arv on minimaalne, kes, vangimajast või sunnitöölt vabanedes, hakkavad korralikku elu elama; isegi surmanuhtlus ei avalda seda ärahoidvat mõju, nagu arvatakse tihtipeale.

Hiljuti ilmus Berliinis (Pan Verlag'is Rolf Heise) huvitav raamat üle ilma tuntud kriminalisti, salanõuniku Dr. Robert Heindl'i sulest, milles põhjalikult uuritakse küsimusi: keda võib nimetada elukutseliseks kuritegijaks, kas elukutselised kuritegijad loobuvad peale karistuse kandmist oma seadusvastasest tööst, missugused on nende kuritegijate tegevuse erialad jne. („Der Berufsverbrecher. Ein Beitrag zur Strafrechtsreform.“) Raamat on huvitav nii hästi spetsialistile-kriminalistile kui ka vähikule. Autor on reisinud kõikides suuremates riikides, on tundma õppinud kõikide maailmajagude karistus-asutusi ja karistamisviise; paljude piltide najal, mis leidub raamatus, illustreerib autor oma mõtteid. Aine „elukutseline kuritegija“ on käsitatud nii põhjalikult kui kunagi varem — ja autor jõuab otsusele, et just elukutseliste kuritegijate suhtes on kõik kultuurriigid end asetanud oma seadusandlusega sarnasusse seisukorda, et praegu õieti ei või juttugi olla kodanikkude kaitsmisest elukutseliste tegevuse eest.

Nuhtlusseadustes ei leidu harilikult definitsiooni elukutselise kuritegija mõistele. Seda inimtüüpi peab vaatlema kriminoloogiliselt ehk karakteroloogiliselt seisukohalt. Selle kuritegijate liigi juures on tegemist isikutega, kes vaatavad oma seadusvastase tegevuse kui oma elukutse peale. Kord kirjeldas üks tuntud prokurör elukutselist kuritegijat järgmiselt: elukutselise silmapaistvamateks omadusteks on valelikkus, salakavalus, väike haridus ja keskmine intelligents, suur tahtejõud ja enese üle valitsemine, kujutusvõime ning

külmaverelsus ühenduses hea mäluga, haruldane kohanemisvõime ning oskus ennast silmakirjaks moonutada, hoolimatu toorus abinõude valikul ja kõige selle juures — vaatamata tihti väga inetule väljanägemisele — lõpmatu suggestiivne jõud, eriti veel naiste suhtes. Heindl lisab sellele veel juure, et näidata kuivõrd kardetav on elukutseline, et kõne all olevad kuritegijad vastandina juhuslikkudele kuritegijatele alati töötavad eiliste trikkide abil, et nemad spetsialiseeruvad mõnele kuritegevuse erialale, et nemad pea kunagi üksi ei tööta, vaid alati mitme kaasabilisega, et nemad peale sissekukkumist ning politsei kätte langemist harilikult põhimõttelikult eitavad igasugust kuritegevust, selle juures aga, mis väga iseloomustavaks nähtuseks, püüavad kriminaalpolitsei ametnikkudega olla heas vahekorras ja näidata, et nemad respektierivad ametnikke ja saavad aru nende tööst.

Peaküsimus on muidugi see: kas võib loota elukutseliste kuritegijate parandamise peale praegu tarvitusel olevate karistamisviiside abil? Vastusena sellele küsimusele juhib Dr. Heindl tähelepanu prantsuse asumaa Uue-Kaledoonia peale. Seda ilusat saart kasutavad nimelt prantslased juba üle viiekümne aasta kohana, kuhu saadetakse asumisele kardetavaid kuritegijaid. Vangidele avaneb siin võimalus teatud aja jooksul korraliku ülevalpidamise juures maad saada ning elada vabade kohapidajatena, abielluda ja kasutada selle rikka ja ütlemata ilusa saare looduse rikkusi. Tegelikult on asi Uues-Kaledoonias nii kujunenud, et ainult ü k s p r o t s. kuritegijatest loetletud soodustusi kasutab ja vaba elu elama hakkab, millel on ainult üks piir pandud — väljasõidu keeld, s. o. eriti keeld Prantsusmaale tagasi minna. Peab meeles pidama, et Uues-Kaledoonias ei tunta mingisugust seltskondlikku boikotti, mis ei luba kord langenul uuesti hakata elama korralikku elu. Muu seas on seal võimalikud järgmised nähtused. Pealinna Nouméa parima võõrastemaja kokaks on endine kuritegija, keda asumisele saadeti mitme inimese tapmise pärast mürgitamise teel. Üks kuritegijatest, keda Uude-Kaledooniasse saadeti sellepärast, et tema tappis oma lapse, on ühes jõukamas perekonnas laste järeelvaatajaks; teda kiidetakse kui väga hoolsat ja lastearmastajat teenijat. Nouméa habemeajamisäri omanikuks on samuti endine mõrtsukas, keda

tunti omal ajal Pariisis kardetava noakan-
gelasena ja kes nüüd ise iga päev hom-
mikust õhtuni terava habemenoaga tööd
teeb — ilma et keegi kardaks tema juure
minna. Pealinna tähtsama kaubamaja raa-
matupidajaks ning sekretäriks on endine
dokumentide võltsija. Tema olevat praegu
kõigiti usaldusvääriline ametnik ja kohu-
setruu inimene. Saarel on ka suurem la-
boratoorium, selle juhatajaks on endine
anarhist. Kõik see näitab, et kuritegijad

võivad, kui nemad ainult tahavad, jälle
hakata elama seaduspärast elu, kuid, nii
väidab Dr. Heindl, just U.-Kaledoonia näi-
tab meile selgelt, et kuritegijaid ei soovi
oma tegevusest loobuda, nende ainus siht
on uuesti pääseda vabadesse ja uuesti
anduda kuritegevusele — ainult ettevaat-
likumalt kui varem, et hoiduda sissekuk-
kumisest ja politsei kätte langemisest.

(Lõpp järgneb.)

Ametlik osa.

Korjandused, laskeriistadega jne. kaup- lemise load, laskeriistade kandmise lu- bade tühistamised:

Politsei osakonna poolt on 7. I. s. a.
C. R. Jakobsoni nimelise „Põllumehe
kapitali“ valitsemise seltsi juhatasele
luba antud üleriiklist korjandust 500 kor-
janduslehega Vabariigi piires toime pan-
na kuni 1. aprillini 1927. a.

Politsei osakonna poolt on 13. jaan.
s. a. luba antud Politseiametnikkude ja
teenijate abiandmise komiteele üleriik-
list korjandust kuni 1. juulini 1927. a.
toime panna.

Politsei osakonna poolt on 10. jaanua-
ril 1927. a. load antud:

a) laskeriistade ja laske-
moonaga kauplemiseks: 1) Sõ-
javäe majandusühisusele Tallinnas, Vene
tän. nr. 5 — kuni 19. I. 28. 2) Sõjaväe
majandusühisuse Tartu osakonnale Tar-
tus, Jaani t. nr. 6 — kuni 19. I. 28. 3)

Nikolai Madise p. Schröder'ile Massu
vallas, Kõmsil — kuni 10. I. 28. 4) Gus-
tav Otto p. Laas'ile Paides, Turu pl.
nr. 11 — kuni 4. I. 28. 5) Karoline Mühl-
baum'ile Järva-Jaanis — kuni 7. I. 28 ja 6)
Johannes Hansu p. Kritt'ile Paides, Tal-
linna tän. nr. 5 — kuni 8. I. 28.

b) laskeriistade paranda-
miseks: 1) Hendrik Peetri p. Grindol'ile
Valgas, Kesk tän. nr. 1 — kuni 10. I. 28.
2) Karl Peebu p. Songisepp'ale Tartus,
Raatuse tän. nr. 78 — kuni 21. XII. 27.

Politseidirektori määrusega 4. jaan.
1927 on tühistatud Tallinnas, Koidula t.
nr. 3, 4, elutseva Boris Schwartz'i laske-
riista luba.

Politseidirektori määrusega 12. I. 27
on tühistatud Tallinnas, Jakobsoni tän.
nr. 26, 1, elutseva August Jakobi p.
Vaks'i ja Kolga vallas elutseva Johan
Jakobi p. Limberg'i laskeriista load.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

L u t t, Johan Matsi p., v. a. Kärstna val-
laval. (38786)
O i n a s, Oskar Juhani p., nr. 516. (40355)
T u h a, Eugenie Adolphi t., nr. 576.
(40356)
K i h u, Karl Hendriku p., nr. 264.
R e i n v e g, Anna Jaani t., nr. 668.
(40358)
M ä r k, Liisa Ado t., v. a. Tall. linna pol.
1. jsk. ülemalt 13. 2. 25 a. nr. 541.
(40672)

S a v i a u k, Marie Tooma t., nr. 102.
(40357)
P a n d i s, Juhan Jaani p., v. a. Lihula val-
laval. 10. 1. 20 a. nr. 578. (40671)
J ä n e s, Karl Karli p., v. a. Lihula vallaval.
2. 12. 24 a. nr. 82. (40673)
G r e e n f e l d t, Karl Villemi p., v. a. Sau-
lepa vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 366.
(40674)
K i v i, Mihkel Mihkli p., v. a. Veltsa val-
laval. 1922 a. nr. 22. (40677)
V o l d o v, Jaan Jaani p., v. a. Lihula val-
laval. 30. 7. 20 a. nr. 1159. (40679)

- Falk, Ervin Harry, v. a. 6. jsk. pol. komissarilt Tallinnas 13. 4. 26 a. nr. 321. (40833)
- Lasner, August Ilmar Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 23. 2. 23 a. nr. 306. (40834)
- Ludeks, Karl, v. a. Tartu linna pol. 2. jsk. ülemalt nr. 18980. (40835)
- Lossmann, Maria, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 18. 11. 20 a. nr. 8839. (40836)
- Arro, Julie, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 12. 3. 20 a. nr. 6290. (40837)
- Hanschmidt, Margot, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 6. 12. 19 a. nr. 2445. (40838)
- Nuge, Aliine, v. a. Raiküla vallaval. 25. 9. 21 a. nr. 439. (40839)
- Ogus, Rahel, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 15. 2. 21 a. nr. 8895. (40840)
- Ott, August Mardi p., v. a. Tartu linna pol. ülemalt 21. 1. 19 a. nr. 162. (40841)
- Renter, Miina, v. a. Võhmuta vallaval. 30. 3. 21 a. nr. 394. (40842)
- Marhovski, Pauliine Daaveti t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 10. 12. 20 a. nr. 8484. (40845)
- Olem, Tamara Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 24. 1. 21 a. nr. 8764. (40846)
- Nael, Minna, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. ülemalt 2. 12. 20 a. nr. 1061. (40941)
- Noksmann, Juuli, v. a. Asuküla vallaval. 25. 5. 23 a. nr. 125. (40942)
- Milto, Ferdinand, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 9. 2. 20 a. nr. 6295. (40943)
- Rakaselg, Liisa, v. a. Tall. linna pol. ülemalt 10. 4. 20 a. nr. 5141. (40944)
- Tamberg, Mart, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 6. 5. 25 a. nr. 1254. (40945)
- Rosenstein, Nikolai, v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 1924 a. (40946)
- Saar, Anna, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 11. 6. 20 a. nr. 11622. (40947)
- Kulp, August, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 19. 3. 25 a. nr. 933. (40948)
- Kägu, Liisa, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 7. 1. 20 a. nr. 4956. (40949)
- Gutmann, Maria, v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 13. 1. 20 a. nr. 6181. (40950)
- Oit, Johannes Ado p., v. a. Voltveti vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 544. (40974)
- Vindt, Karl Siimu p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 15. 3. 22 a. nr. 15626. (40977)
- Sulakatko, Karl Jaani p., v. a. Nõmme pol. jsk. 4. 9. 25 a. nr. 2131. (40978)
- Liivak, Paul Mihkli p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 24. 1. 25 a. nr. 101/201080. (40976)
- Paulner, Rudolf Mardi p., v. a. Nõmme pol. jsk. 1. 7. 24 a. nr. 1010. (40981)
- Ziegel, Siimon Aleksandri p., v. a. Rakvere linna pol. jsk. ülemalt 3. 10. 22 a. nr. 102. (41448)
- Soon, Agnette Hindreku t., v. a. Nõmme pol. j. ül. 16. 10. 25 a. nr. 2234/261240. (41449)
- Reindorf, Julius Mardi p., v. a. Kolo- vere vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 240. (41567)
- Veedam, Jette Jaani t., v. a. Rapla vallaval. 29. 1. 25 a. nr. 722. (41568)
- Sooster, Anton Georgi p., v. a. Haimre vallaval. 1. 3. 20 a. nr. 164. (41569)
- Zeller, Karl Aleksander, v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 259. (41660)
- Mikli, Johannes, v. a. Oru vallaval. 20. 8. 20 a. nr. 659. (41661)
- Kilter, August, v. a. Martna vallaval. 18. 2. 20 a. nr. 321. (41662)
- Korpe, Gustav, v. a. Taebla vallaval. 22. 10. 22 a. nr. 455. (41663)
- Silberfeldt, Jaan, v. a. Vaikna vallaval. 26. 3. 20 a. nr. 690. (41664)
- Noksmann, Juliide, v. a. Võnnu vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 198. (41665)
- Karu, Ksenja Karli t., v. a. Tallinna linna pol. 1. jsk. ülemalt 31. 1. 23 a. nr. 363. (41837)
- Voolmann, Madis Peetri p., v. a. Har- ku vallaval. 18. 2. 20 a. nr. 508. (41838)
- Selling, John Martini p., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. ülemalt 2. 6. 22 a. nr. 10444. (41839)
- Truberg, Juuli Tiina t., v. a. Harku vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 40. (41840)
- Lehtmänn, Johan Johani p., v. a. Vääna vallaval. 27. 2. 20 a. nr. 321. (41841)
- Kivistik, Jaan Hindreku p., v. a. Vääna vallaval. 10. 3. 24 a. nr. 11. (41842)
- Olluk, Johannes Augusti p., v. a. Saku vallaval. 7. 6. 23 a. nr. 40. (41843)
- Blaubrik, Olga Pauliine Mihkli t., v. a. Tähtvere vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 143. (41860)
- Pöder, Johannes Jaani p., v. a. Vana- Kuuste vallaval. 7. 8. 20 a. nr. 650. (41917)

- Krahe, Karl Ado p., v. a. Vao vallaval. 30. 10. 20 a. nr. 1401. (41858)
- Tiks, Jakob Hansu p., v. a. Talli vallaval. 7. 1. 26 a. nr. 3. (41859)
- Kõrvei, Albert Johani p., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 4. 1. 20 a. nr. 515. (41917)
- Ruusa, Karl Jaani p., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 137. (41917)
- Rihm, Aleksander Lilo p., v. a. Rasina vallaval. 31. 5. 19 a. nr. 324. (41914)
- Rebane, Liine Elisabeth Kusta t., v. a. Kastre-Võnnu vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 476. (41915)
- Tikk, Jaan Jaani p., v. a. Haaslava vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 340. (41913)
- Viira, Joosep Jaani p., v. a. Ahja vallaval. 20. 9. 23 a. nr. 176. (41911)
- Lokk, Ernst Kusta p., v. a. Vana-Kuuste vallaval. 1. 2. 22 a. nr. 907. (41917)
- Johanson, Miili Alviine Jaani t., v. a. Meeksi vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 588. (41912)
- Puru, Linda Johani t., v. a. Kärgula vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 149. (41913)
- Fuks, Karl Jaani p., v. a. Luunja vallaval. 1. 4. 26 a. nr. 20. (41916)
- Saunamees, Jaan Reinu p., v. a. Sangaste vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 283. (41915)
- Klink, Alfred Juhani p., v. a. Mäksa vallaval. 7. 11. 24 a. nr. 292. (41906)
- Kallas, Karl Jaani p., v. a. Kavilda vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 75. (41907)
- Koppel, Liisa Johani t., v. a. Raadi vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 141. (41910)
- Kütt, Elmar Karli p., v. a. Ahja vallaval. 21. 5. 25 a. nr. 650. (41911)
- Roops, Johan Gustavi p., v. a. Kodijärve vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 261. (41908)
- Antipova (Mosova), Anastasia Feodori t., v. a. Peipsiäärse vallaval. 27. 2. 22 a. nr. 65. (41909)
- Sam m, Lydia Madise t., v. a. Suurenõisa vallaval. 22. 9. 22 a. nr. 24. (42004)
- Rõõmus, Jaan Villemi p., v. a. Sinalepa vallaval. 10. 7. 22 a. nr. 1010. (42005)
- Vikman, Paul Andrese p., v. a. Rikholdi vallaval. 24. 12. 19 a. nr. 389. (42006)
- Barlöven, Aleksander Konstantini p., v. a. Juuru vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 168. (42007)
- Straudsten, Juula Kristjani t., v. a. Rikholdi vallaval. 22. 12. 19 a. nr. 308. (42008)
- Käär, Paul Andruse p., v. a. Kõrgesaare vallaval. 18. 9. 20 a. nr. 1001. (42010)
- Mensas, Aleksander Madise p., v. a. Sutlepa vallaval. 23. 9. 20 a. nr. 96. (42009)
- Nee, Maria Villemi t., v. a. Vormsi vallaval. 28. 8. 22 a. nr. 628. (42012)
- Treiberg, Anton Mardi p., v. a. Asuküla vallaval. 30. 12. 20 a. nr. 21. (42001i)
- Valsberg, Martin Karli p., v. a. Tallinna pol. 2 jsk. ülemalt 12. 7. 25 a. (42106)
- Konstantinov, Peeter, v. a. Tallinna pol. 5 jsk. ülemalt 13. 6. 22 a. nr. 15808. (42107)
- Klokmann, Eduard Vidriku p., v. a. Kopli jsk. pol. abikomissariilt nr. 479. (42108)
- Vento, Bernhard Karli p., v. a. Tallinna pol. 5 jsk. ülemalt 10. 9. 21 a. nr. 14500. (42109)
- Ansmidt, Miina Peetri t., v. a. Vana-Suislepa vallaval. nr. 1775. (42110)
- Tsimmer, Johannes Marie p., v. a. Kopli jsk. politsei abikomissariilt 5. 10. 22 a. nr. 754. (42111)
- Petshkovsky, Boris, v. a. Harju maak. politsei ülemalt 3. 5. 23 a. (42113)
- Reino, Sofie Beeba t., v. a. Tallinna pol. 1 jsk. ülemalt 15. 8. 20 a. nr. 8814. (42114)
- Krishenberg, Julius Johani p., v. a. Tapa alevival. nr. 1377. (42115)
- Janiks, Karl Mardi p. (42116)
- Ingland, Karl August Eduardi p., v. a. Tallinna pol. 2 jsk. ülemalt 8. 5. 25 a. nr. 1523. (42117)
- Hintsov, Elviine Jakobi t., v. a. Tallinna pol. 5 jsk. 1925 a. (42118)
- Krist, Hugo Jüri p., v. a. Kohila vallaval. 1923 a. (42119)
- Seier, Julie Gustavi t., v. a. Tallinna pol. 2 jsk. ülemalt 6. 7. 21 a. nr. 2158. (42120)
- Torker, Mihkel Iüri p., v. a. Tallinna pol. 3 abijsk. 1924 a. nr. 228. (42121)
- Huusmann, Marie Mihkli t., v. a. Kõnnu vallaval. 1922 a. (42122)
- Nõmtak, Karl Joosepi p., v. a. Nõmme pol. jsk. (42123)
- Roman, Mihkel Tõnise p., v. a. Tallinna pol. ülemalt 16. 2. 20 a. nr. 8326. (42125)
- Neimann, Gustav Johani p., v. a. Tallinna pol. 3. jsk. (42126)
- Raap, Mart Jaani p., v. a. Taali vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 507. (42266)

- Vitte, Amalie Feodori t., v. a. Tall. linna pol. 6 jsk. 14. 3. 21 a. nr. 8979. (42151)
- Oja, Salme Ado t., v. a. Antsla alevival. 15. 4. 26 a. nr. 280. (42267)
- Järlik, Helmi Isaku t., v. a. Antsla alevival. 4. 2. 21 a. nr. 10. (42274)
- Matson, Aleksander Augusti p., v. a. Vee vallaval. 26. 9. 24 a. nr. 27. (42269)
- Krous, Liidia, v. a. Seli vallaval. 16. 10. 24 a. nr. 164. (42272)
- Oststavel, Andrei Jüri p., v. a. Kilingi-Nõmme alevival. 13. 6. 21 a. nr. 681. (42275)
- Sivodi, Minna. (42276)
- Aren, Arnold. (42277)
- Karu, Hilda Jaani t., v. a. Pärnu linna pol. jsk. 9. 7. 20 a. nr. 11542. (42279)
- Kõeva, Leena Johani t., v. a. Karksi vallaval. 11. 3. 20 a. nr. 480. (42280)
- Tasane, Aleksandra Jüri t., v. a. Tori vallaval. 18. 12. 24 a. nr. 197. (42281)
- Johanson, Marie Mihkli t., v. a. Uue-Põltsamaa vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 169. (42283)
- Böckler, Charlotte Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 1. 4. 22 a. nr. 19078. (42284)
- Õundok, Ida Jaani t., v. a. Undla vallaval. 8. 12. 19 a. nr. 672. (42285)
- Reiland, Emilie Joostuse t., v. a. Pati vallaval. 27. 5. 20 a. nr. 680. (42286)
- Rosenberg, Jaan Liisa p., v. a. Pajusi vallaval. 21. 6. 20 a. nr. 784. (42288)
- Lauk, Liisa Jüri t., v. a. Imavere vallaval. 17. 4. 20 a. nr. 128. (42289)
- Treimann, Eduard Karla p., v. a. Iisaku vallaval. 12. 10. 22 a. nr. 796. (42290)
- Leis, Minna Jaani t., v. a. Erastvere vallaval. 25. 8. 24 a. nr. 46. (42292)
- Kant, Hans Leena p., v. a. Tori vallaval. 1920 a. nr. 652. (42293)
- Ani, Jüri Jaagu p., v. a. Kabala vallaval. 14. 2. 25 a. nr. 59. (42294)
- Luik, Maali Hendriku t., v. a. Polli vallaval. 14. 2. 21 a. nr. 817. (42295)
- Lapsik, Liisa Madise t., v. a. Abja vallaval. 10. 12. 20 a. (42296)
- Kritt, Aleksander Voldemar Jaani p., v. a. Harku vallaval. 10. 3. 22 a. nr. 1775. (42297)
- Allemov, Rudolf Magnuse p., v. a. Palmse vallaval. 28. 5. 26 a. nr. 688. (42298)
- Suni, Johannes, v. a. Are vallaval. 8. 1. 25 a. nr. 207. (42299)
- Grents, Alviine, v. a. Talli vallaval. 2. 12. 19 a. nr. 358. (42401)
- Lemburg, Juuli Jaani t., v. a. Varangu vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 715. (42402)
- Tramberg, Joosep Mihkli p., v. a. Jõhvi vallaval. 1923 a. (42403)
- Lokotar, Aleksander Mihkli p., v. a. Kalvi vallaval. 26. 12. 19 a. nr. 573. (42404)
- Pusta, Taavet Karli p., v. a. Voka vallaval. 20. 5. 25 a. nr. 76. (42405)
- Niström, Martin Mardi p., v. a. Voka vallaval. 8. 3. 23 a. nr. 27. (42405)
- Rookmann, Jaan Mardi p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. ülemalt 16. 7. 20 a. nr. 13633. (39550)
- Otsing, Hella Johan-Volmeri t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 3. 12. 21 a. nr. 18527.
- Seezen, Herbert Gustavi p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 19. 5. 22 a. nr. 14190.
- Urm, Julie Peetri t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 25. 1. 22 a. nr. 18816.
- Kriisberg, Aliide Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 11. 5. 20 a. nr. 13959.
- Lätt, Veronika Danieli t., v. a. Tartu linna pol. ülemalt 17. 1. 20 a. nr. 160.
- Adler, Olga Hansu t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 9. 2. 23 a. nr. 414.
- Hurt, Ella Eduardi t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 27. 4. 23 a. nr. 838/37738.
- Saks, Maksimiljan Karli p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 19. 1. 20 a. nr. 11124.
- Kurikoff, Liidia Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 13. 12. 19 a. nr. 5886.
- Ernits, Johan Hansu p., v. a. Tartu linna pol. 1 jsk. ülemalt 10. 7. 20 a. nr. 9016.
- Kiriland, Ella-Pauliine Jaani t., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 5. 12. 19 a. nr. 3460.
- Jürgenson, Karl Richard Hansu p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 8. 1. 24 a. nr. 2197.
- Borovkov, Feodor Sergei p., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 11. 12. 22 a. nr. 45.
- Kellamets, Karl Peetri p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 17. 5. 23 a. nr. 936.

Kitsard, Adolf Mihkli p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 20. 12. 20 a. nr. 16346.

Vene, Johan Jaani p., v. a. Tartu linna pol. 2 jsk. ülemalt 9. 12. 19 a. nr. 4398.

Moss, Miina Jüri t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 3236.

Saarva, Liisa Reinu t., v. a. Tartu linna pol. 3 jsk. ülemalt 15. 4. 20 a. nr. 10415.

Feodorov, Anisim Pauli p., v. a. Narva l. pol. ül. 19. 5. 23 a. nr. 1348/063439.

Plats, Ida Pauliine Ado t., isikutunnistusel nimi ümber kirjutatud abiellumise puhul Endi'ks, v. a. Narva linna pol. 2 jsk. ülem. 23. 12. 24 a. nr. 190/179577.

Romanov, Emeljan Romani p., v. a. Skarjatina vallaval. 12. 2. 21 a. nr. 277.

Grusdov, Andrei Efimi p., v. a. Skarjatina vallaval. 9. 6. 25 a. nr. 613.

Makarov, Boris Semjoni p., v. a. Narva linna pol. ülem. 21. 4. 22 a. nr. 31053.

Uustal, Artur Juliuse p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 21. 9. 23 a. nr. 2534/82966.

Pöder, Aleksander Grigori p., v. a. Narrova vallaval. nr. 60.

Malva, Ida Mardi t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 16. 12. 19 a. nr. 11710.

Lunge, Albert Gustavi p., v. a. 3 jsk. politseikomissariilt Narvas 8. 9. 26 a. nr. 535.

Gogol, Andrei, v. a. Irboska vallaval. nr. 889.

Kukk, Liisa Hansu t., v. a. Hummuli vallaval. 1919 a. nr. 589.

Kikkas, Viktor Jakobi p., v. a. Tölliste vallaval. 1920 a. nr. 95.

Järvamaa Politseiametnikkude Kogu peakoosolek

peetakse Paide linnas, Tallinn tän. nr. 10, 22. jaanuaril 1927 a. kell 10 homm.

Päevakord:

1. Koosoleku juhataja ja protokollkirjutaja valimine.
2. Kassa ja möödunud aasta tegevuse aruanne.
3. Toetuse määramine politseiametnikkude ja teenijate abiandmise kapitalikomiteele.
4. Kingitused ja toetused kaasteenijatele.
5. Tagavara kapitali asutamise küsimus.
6. Osamaksu kõrgendamise oodatava palga kõrgenduse puhul.
7. 1927 a. eelarve.
8. Valimised.
9. Jooksivad asjad.

Juhatus.

Teadaanne ametasutustele.

Türi alevivalitsus teatab, et alevi linnaks nimetamise puhul kõik asjaajamine isikutunnistuste ja hobusepasside väljaandmise ning tagavaraväelaste arvelpidamise alal Türi jaoskonna politsei abikomissariile üle on antud.

Asjata kirjavahetuse ärahoidmiseks palub linnavalitsus kõiki ametasutusi, kellel eelnimetatud funktsioonidega tegemist, otsekohe Türi jaosk. politsei abikomissari poole pöörduda.

Türi linnavalitsus.

Türi linnavalitsus palub kõiki häärsid politseinikke ja teisi ametnikke, kellel teada allnimetatud isikute elukohad, sellest linnavalitsusele teatada:

1. Antipov Anastasia Kaarli tr.
2. Sildever Martin.
3. Kruuse Aleksander Karli pg.
4. Valter Georg Mardi pg.
5. Loesner Nikolai-Elmar-Frits Nik-Karli pg.
6. Voorel Albert Jaani pg.
7. Urvan Aleksander Jaani pg.
8. Ernits Amanda Karli tr.
9. Allas Ottomar-Hein. Joh. pg.
10. Truvert Jaan Kusta pg.
11. Heindriks-Leinassar Marta Otto tr.
12. Lesmann Gustav Mihkli pg.
13. Abel Marie Ado tr.

Linnavalitsus.

Siseministeriumi politsei osakond ostab kriminaalpolitseile

võistluspakkumisel

180 paari

käeraudu.

Kinnised 20-margalise tempelmargiga varustatud pakkumised tulevad osakonnale ära anda 31. jaanuariks s. a kell 10 homm.

Lähemaid teateid ja tingimusi saab politsei osakonna majandustoimkonnast, Toompea lossis, igal tööpäeval kella 10-14.

Kuulutus.

Paide jaoskonna politseikomissari Järvamaal annab teada, et 25. jaan. 1927 a. kell 10 hommikul müüakse Veinjärve vallas Preedi mõisas

enampakkumisel

August Vreede päralt olev varandus, mis koosneb lokomobiilist „Marschal“ nr. 1041, hinnatud 125.000 marga peale, tulumaksu sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Paides, 4. jaan. 1927 a. Nr. 05458.

J. Tilling,

Paide jaoskonna politseikomissari Järvamaal.